

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201155
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8619201155.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Karola Krochtu a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX C. XXX, právne zastúpeného JUDr. Ivom Babjakom, advokátom, Sov. B. XXX/XX, XXX XX D., proti žalovanému EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1.000,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku pôvodne Okresného súdu Svidník č.k. 5Csp/60/2019 – 156 zo dňa 21.04.2023, teraz Okresného súdu Bardejov – pracovisko Svidník, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi priznáva náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.“

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 3 ods. 5, § 4 ods. 2 písm. b/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej ZoSÚ).

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník č. k. 3Csp/89/2016-125 o zaplatenie sumy 13.533,55 eur bol žalovaný v postavení spotrebiteľa úspešný. Rozhodol o tom rozsudkom Okresný súd Svidník č. k. 3Csp/89/2016-125 zo dňa 27.9.2018, ktorého rozsudok potvrdil Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. XXX/XX/XXXX-XXX zo dňa 7.5.2019, ktorý sa stal právoplatným 24.5.2019.

4. V odôvodnení svojho rozsudku Krajský súd v Prešove uviedol:

5. „(19.) Slovenská sporiteľňa a.s. postúpila pohľadávku voči žalovanému na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1237/2015/CE zo dňa 23.10.2015. Žalobca v konaní nepreukázal splnenie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky zo Slovenskej sporiteľne a.s. na žalobcu, najmä nepreukázal, aby doručil písomnú výzvu žalovanému zo dňa 09.09.2015 podľa § 92 ods. 8 ZoB. Zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB hneď v prvej časti prvej vety vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý je nepretržite

dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní sa splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku, potom sa nesplnená povinnosť musí rozhodne týkať splatných splátok úveru. Citované ust. § 92 ods. 8 ZoB umožňuje banke postúpiť pohľadávku písomnou zmluvou inej osobe a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky po tom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Žalobca v konaní nepreukázal doručenie písomnej výzvy banky zo dňa 09.09.2015 žalovanému, ktorá musí predchádzať postúpeniu aspoň 90 dní a ktorá je základným predpokladom pre postúpenie bankovej pohľadávky. Žalobca totiž nepreukázal, aby banka výzvu zo dňa 09.09.2015 skutočne žalovanému doručila. Výzvu na úhradu dlhu nenapĺňa list zo dňa 30.09.2015 označený ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ (č. 1.66 spisu), lebo týmto listom právny predchodca žalobcu oznamuje, že banka vyhlásila ku dňu 29.09.2015 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy.

6. (20.) Pokiaľ ide o podmienky písomnej výzvy zo dňa 09.09.2015 (č. 1. 67 spisu) pre jej splnenie bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka, teda žalovaného. Nestačilo teda len písomnú výzvu vyhotoviť, ale ju aj odoslať a doručiť dlžníkovi. V súvislosti s písomnou výzvou klientovi banky je potrebné dodať, že vo vzťahu k tejto listine nebolo preukázané, žeby táto písomnosť bola žalovanému reálne doručená.

7. (27.) So zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti je tak zrejmé, že právny predchodca žalobcu nesplnil zákonom vyžadované podmienky pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle zákona o bankách, v dôsledku čoho je potrebné postúpenie predmetnej pohľadávky posúdiť ako neplatné. Nakoľko pohľadávka právneho predchodcu žalobcu nebola na žalobcu platne postúpená, žalobca nie je v konaní, v ktorom si uplatňuje pohľadávku z neplatného postúpenia aktívne vecne legitimovaný.“

8. Žalobca si ako spotrebiteľ uplatnil satisfakciu za porušenie jeho spotrebiteľských práv. Svoje práva si musel brániť na súde v pôvodnom konaní.

Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu.

Žalobca si uplatnil finančné zadosťučinenie v sume 13.533,55 eura, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatiť.

Zákon nepočíta s morálnou satisfakciou a s peňažným zadosťučinením, len ako jej doplnkom alebo alternatívou, ale počíta výlučne len s finančnou satisfakciou, v ktorej už logicky je obsiahnutá aj satisfakcia morálna.

Výška finančného zadosťučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je jeho primeranosť. Pojem „primeraný“ má viacero synonym, avšak jedným z nich je slovo „spravodlivý“. Výška primeraného finančného zadosťučinenia nemôže mať len symbolický význam, pretože symbolická výška nezohľadňuje obsah pojmu spravodlivosť. Zároveň je potrebné zohľadniť aj účel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, a to jeho sankčnú, odradzujúcu, satisfakčnú a relutárnu funkciu.

9. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že základné konanie trvalo od doručenia žaloby súdu, t. j. dňa 27.12.2016 až po právoplatné rozhodnutie vo veci samej, t. j. dňa 24.5.2019, viac ako 2 roky. Práve postupom, keď žalovaný nenáležitými prostriedkami procesnej obrany predlžoval súdne konanie, stresové situácie a psychické vypätie žalobcu len stupňoval. Pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie je postačujúca už samotná hrozba ujmy (spôsobilosť privodiť ujmu). Súd zohľadnil postoj žalovaného a intenzitu porušených spotrebiteľských noriem zo strany žalovaného a priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 eur. Podľa názoru súdu táto suma napĺňa sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal aj na obdobné prípady, kde už Krajský súd v Prešove rozhodol rozsudkami č. k. XXX/XXX/XXXX-XX zo dňa 26.6.2018, č. k. XXX/XX/XXXX-XX zo dňa 4.9.2018, č. k. XXXX/XX/XXXX-XX zo dňa 30.7.2019 a č. k. XXXX/XX/XXXX-XX zo dňa 19.6.2019.

10. Vo vzťahu k námietke nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného uviedol, že v pôvodnom konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 3Csp/89/2016 si žalobca (v tomto konaní žalovaný) uplatnil proti žalovaným (v tomto konaní žalobca) zaplatenie sumy 13.533,55 eura s prísl. Bez akýchkoľvek pochybností v tomto pôvodnom konaní vystupoval terajší žalobca ako spotrebiteľ. V pôvodnom konaní žalobca (teraz žalovaný) si uplatňoval práva z neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky. Ak teda žalovaný v pôvodnom konaní vyžadoval plnenie od spotrebiteľa v rozsahu, ktorý

by bol založený platnou zmluvou o postúpení pohľadávky, pričom k platnému postúpeniu pohľadávky nedošlo, zo strany žalovaného ako obchodníka s pohľadávkami je toto konanie konaním v rozpore s odbornou starostlivosťou (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.), keďže pravidlá postúpenia pohľadávky poznať musí a rovnako to možno považovať za nekalú obchodnú prax (§ 8 ods. 1 písm. d) zákona č. 250/2007 Z. z.). Nemožno sa preto stotožniť s námietkou žalovaného, podľa ktorej si len uplatnil odkúpenú pohľadávku voči žalobcovi pred súdom. Možno uzavrieť, že žalovaný je v tomto konaní pasívne legitimovaný, keďže podaním žaloby proti žalobcovi v pôvodnom konaní došlo k porušeniu práv a povinností ustanovených v zákone č. 250/2007 Z. z., ktoré sú vyššie citované. Žalovaný vyvolaním súdneho konania nie nevýznamnou mierou participoval na zásahu do práv žalobcu, ktoré pre neho skončilo neúspechom v dôsledku nerešpektovania kritérií postúpenia bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZOB (viď. body 25. - 30. odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. XXX/XXX/XXXX-XX zo dňa 26.6.2018).

11. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu, pretože žalobca bol úspešný čo do preukázania základu svojho nároku, pričom výška primeraného finančného zadosťučinenia závisela od úvahy súdu. V takomto prípade má úspešná strana sporu nárok na plnú náhradu trov konania. Konštatoval, že o výške trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný v celom rozsahu. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný namietal, že rozsudok je nepreskúmateľný, čo do nároku žalobcu na neprimerané finančné zadosťučinenie, ako aj čo do priznanej výšky. Žalobca produkoval argumentáciu vo vzťahu k jeho úspechu v prechádzajúcom konaní vedenom na Okresnom súde Svidník sp.zn. 3Csp//89//2016 o zaplatenie sumy 13.533,55 eur, v ktorom súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom č.k. 3Csp/89/2016 – 125 zo dňa 27.09.2018 tak, že žalobu žalobcu (teraz žalovaného) zamietol, pričom tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. XXX/XX/XXXX – XXX zo dňa 07.05.2019. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie však okrem citácie niektorých statí o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Prešove v predchádzajúcom konaní neuviedol jediný argument vo vzťahu k protiargumentácii žalovaného, ktorú žalovaný okrem iného podložil aj rozhodnutiami priamo nadriadeného súdu. Dôležitým aspektom celej veci je práve tá skutočnosť, že súd prvej inštancie citoval tú časť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu z predchádzajúceho konania, ktorá hovorí v podstate iba o tom, že žalovaný (tam žalobca) neunesol dôkazné bremeno pokiaľ ide o splnenie povinnosti postupcu vyzvať dlžníka pred postúpením pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Odvolací súd v predchádzajúcom konaní nevyslovil žiadne porušenie spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca konštatoval, že rozhodnutie je nepreskúmateľné, nepredvídateľné a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Pokiaľ ide o konštatovanie súdu, že predĺženie súdneho konania, stresové situácie a psychické vypätie žalobcu len stupňoval, tento záver nevyplýva z ničoho. Tieto skutočnosti žalobca v podanej žalobe vôbec netvrdil, a netvrdil ich ani v následných vyjadreniach. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 04.09.2019 len citoval rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. XXX/XXX/XXXX, avšak nejedná sa o tvrdenie žalobcu v tomto konaní. Ku každému spisu je potrebné pristupovať individuálne. Iné vyjadrenie po dátume 04.09.2019 žalovaný neevduje, a to z dôvodu odvolacím súdom konštatovaného porušenia práva na spravodlivý súdny proces v zrušujúcom uznesení sp.zn. XXXXXX/XX/XXXX zo dňa 15.12.2022. Preto podľa názoru žalovaného možno zodpovedne konštatovať, že súd prvej inštancie založil odôvodnenie svojho rozsudku na skutkovom stave inej veci ako veci prejednávanej, čo je absolútne nesprávny a nezákonný procesný postup súdu, priam nebezpečný precedens. Pokiaľ sa jedná o argumentáciu súdu prvej inštancie, že zohľadnil postup žalovaného a intenzitu porušených spotrebiteľských noriem, zo strany žalovaného a priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 1.000,- eur, tak na tomto mieste žalovaný uviedol, že je to v podstate k výške primeraného finančného zadosťučinenia všetko, čím je založená vada nepreskúmateľnosti rozsudku. Absolútne totiž nie je zrejmé, o akom postoji žalovaného súd prvej inštancie hovorí, či bola vykonaná reklamácia spotrebiteľom, na ktorú by postupca, teda žalovaný reagoval, akým spôsobom, či spotrebiteľ uhradil aspoň istinu dlhu. Jednoducho žiadne odôvodnenie v tomto smere rozsudok nemá. Žalovaný pritom v tejto súvislosti poukázal na judikatúru pokiaľ ide o základné sadzby primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré sa pohybuje v rozmedzí od 50 do

100,- eur. Iba vo výnimočných prípadoch sa uplatňuje vyššia sadzba, a to vždy za individuálneho právneho posúdenia. Podľa názoru žalovaného súd prvej inštancie rezignoval na posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, a nedôsledne sa vysporiadal s argumentáciou žalovaného, a rovnako tak s právnou praxou v obdobných veciach. Súd prvej inštancie nekriticky prijal argumentáciu žalobcu a bez toho, aby zodpovedal kľúčovú otázku ohľadom dôvodnosti nároku ako takého, rozhodol len o samotnej výške a to spôsobom, ktorý rozhodne nemožno považovať za preskúmateľný z hľadiska kvalitatívnych požiadaviek pre odôvodnenie rozsudku. V tejto súvislosti poukázal žalovaný na článok 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z ktorého citoval. Zároveň poukázal na to, že právny názor súdu prvej inštancie je v priamom rozpore s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/127/2017 z 30.01.2019, z ktorého tiež citoval, a konštatoval že súd prvej inštancie vo vzťahu k priznanej výške primeraného finančného zadosťučinenia však neuviedol jediný konkrétny dôvod. Následne poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. XXXXXXXX/XX/XXXX zo dňa 29.09.2020, z ktorého tiež citoval. Zároveň konštatoval, že vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia je argumentácia súdu prvej inštancie absolútne nedostatočná, ničím bližšie nezdôvodnená a zakladajúca sa na špekulácii. Zároveň žalovaný poukázal na absolútne nesprávne, ba priam zarážajúce odôvodnenie napadnutého rozhodnutia s tým, že v odôvodnení absentuje akákoľvek právna úvaha súdu smerujúca k tomu, prečo práve 1.000,- eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi priznal. Ak súd prvej inštancie tvrdí, že žalovaný si uplatňoval právo z neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky, potom žalovaný uviedol, že nešlo o uplatňovanie práva z neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky, nakoľko zmluva o postúpení pohľadávky, ktorou sa prezentoval žalovaný v pôvodnom konaní nebola a ani nemohla byť vyhlásená za neplatnú určovacím výrokom súdu. Postúpenie pohľadávky je najmä vecou postupcu a postupníka. Len tieto zmluvné strany môžu namietat jej neplatnosť. Z logických dôvodov je preto zrejme, že postúpenie pohľadávky vo vzťahu k dlžníkovi, teda žalobcovi síce neplatné bolo, avšak z dôvodu nepreukázania postupu podľa ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žiadnym spôsobom to však nezakladá neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok ako takej. Ani táto premisa súdu prvej inštancie preto nie je správna. Ak súd zakladá dôvodnosť podanej žaloby o primerané finančné zadosťučinenie s odôvodnením, že zo strany žalovaného ako obchodníka s pohľadávkami je toto konanie, konaním v rozpore s odbornou starostlivosťou, keďže pravidlá postúpenia pohľadávky poznať musí, a rovnako to možno považovať za nekalú obchodnú prax, tak v tejto súvislosti žalovaný uviedol, že sa jedná zo strany súdu o nikým nepotvrdenú a o ničím nepreukázanú premisu. Súd prvej inštancie v závere bodu 35. odôvodnenia uviedol, že žalovaný vyvolaním súdneho konania nevýznamnou mierou participoval na zásahu do práv žalobcu, ktoré pre neho skončilo neúspechom v dôsledku nerešpektovania kritérií postúpenia bankovej pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalovaný v súvislosti s vyššie uvedenými skutočnosťami poukázal na recentné uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/107/2021 zo dňa 28.02.2023, a problematiku výkladu ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., čo je potrebné chápať pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia. Najvyššia súdna autorita vyjadrila pomerne jednoznačné stanovisko podľa ktorého mala za preukázané, že v konaní, v ktorom nebolo preukázané platné postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách nedošlo z toho dôvodu k akémukoľvek porušeniu spotrebiteľského práva, alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi. Žalovaný nemôže byť považovaný za osobu, ktorá by za tvrdené porušenie spotrebiteľských práv zodpovedala, nakoľko so žalobcom neuzatvoril zmluvu. V zmluvnom vzťahu tak so žalobcom po celú dobu trvania zmluvného vzťahu bol len postupca, ktorý na žalovaného domnele postúpil pohľadávku zo zmluvy. Pri výklade ust. § 3 ods. 5 ZoSú je podľa názoru žalovaného nevyhnutné, a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia sledovať jeho účel. V tejto súvislosti poukázal na výklad tohto ustanovenia podľa názoru žalovaného v priamom rozpore s Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.06.2017 sp.zn. II.ÚS 796/2016 – 65. Primerané finančné zadosťučinenie je podľa názoru žalovaného na mieste ako osobitná kompenzácia nemajetkovej ujmy vzniknutej spotrebiteľovi v konkrétnej situácii, pričom takáto ujma musí byť nielen tvrdená ale aj preukázaná. Priznanie finančného zadosťučinenia za stavu, kedy neexistuje zákonný dôvod na to, aby žalovaný zodpovedal za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu, by podľa názoru žalovaného znamenalo výklad ust. § 3 ods. 5 ZoSú contra legem. Žalobca ako úverový dlžník si naďalej podľa žalovaného neplní svoje povinnosti voči postupcovi, t.j. je osobou, ktorá opakovane porušuje svoje povinnosti na plnenie ktorých sa zmluvne zaviazal. Inicovaním tohto konania sa žalobca snaží postavenie spotrebiteľa v podstate zneužiť a získať tak neoprávnene majetkový prospech. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia za takéhoto skutkového stavu, podľa názoru žalovaného vedie k narušeniu proporcionality a zneužitiu ochrany, ktorá sa slabšej strane poskytuje. Žalovaný na podporu svojej argumentácie poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove

sp.zn. 25Co/12/2018 z 21.08.2018 z ktorého citoval, i rozsudok sp.zn. 1Co/62/2019 z 26.09.2019 z ktorého tiež citoval. Z praxe Okresného súdu v Prešove aj Krajského súdu v Prešove je právnenému zástupcovi žalobcu dobre známe, že priznáva finančné zadosťučinenie v základnej sadzbe 50,- eur, a v mimoriadne odôvodnených prípadoch v sume 100,- eur. Je neprípustné, aby si dlžník po celý čas zmluvného vzťahu neplnil svoje zmluvné povinnosti reálne, ani čo do istiny, a následne požadoval ešte obohatenie na úkor dodávateľa. Žalobca titulom zmluvného účtu zo zmluvy uhradil 4.806,18 eur, pričom mu bola poskytnutá suma 11.751,- eur a zmluvne sa s úrokmi a poplatkami zaviazal na úhradu sumy 19.041,05 eur. Zostávajúca suma na úhradu potom predstavuje sumu 14.234,87 eur, pričom suma 13.533,55 eur bola následne postúpená na žalovaného, ktorú si v predchádzajúcom konaní neúspešne uplatnil. Podľa názoru žalovaného neexistuje logické zdôvodnenie pre ktoré by si mal subjekt neplniaci si svoje zmluvné podmienky, len preto že je spotrebiteľom, pripísať hneď dvakrát, a to neuhradením ani len istiny dlhu a následnom požadovaní neúmernej sumy primeraného finančného zadosťučinenia. Uvedené sa vymyká akejkolvek logike. Z uvedeného by teda malo byť zrejmé, že primerané finančné zadosťučinenie nemá mať povahu sankcie za primárne porušenie spotrebiteľského práva, keďže nie je konštruované za jeho primárne porušenie, ale len ako to výslovne vyplýva z jeho označenia, povahu zadosťučinenia, za aktivitu spotrebiteľa, aj jeho úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti v súdnom konaní. Keďže tento nárok vzniká až dodatočne po prvotnom porušení, a to výlučne v závislosti od následnej aktivity spotrebiteľa. Uplatnením práva pritom podľa prevažujúcej súdnej praxe nemožno rozumieť vždy iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale výnimočne je takým aj určitá obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa. K zamietnutiu žaloby v predchádzajúcom konaní došlo na základe toho, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že právny predchodca žalovaného postupoval pohľadávku v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Na to prihládali konajúce súdy ex offa, teda bez akejkolvek nevyhnutnosti procesných úkonov žalobcu. Neunesenie dôkazného bremena v súdnom konaní, a na to nadväzujúci úspech v súdnom konaní podľa názoru žalovaného v žiadnom prípade nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia spotrebiteľských práv žalobcu. Žalobca poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 13Csp/135/2019 zo dňa 18.01.2022 z ktorého citoval, a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. XXXXXXX/XX/XXXX zo dňa 29.09.2020, z ktorého tiež citoval, a konštatoval, že zvýšená odmeňujúca funkcia zadosťučinenia pre spotrebiteľa, by mohla vystupovať do popredia najmä vtedy, ak by žalobca tvrdil, že zodpovedná osoba pred podaním žaloby odmietla akceptovať jeho výhrady prípadne reklamáciu spoliehajúc sa možno na to, že spotrebiteľ pre obtiaže nebude uplatňovať alebo brániť svoje práva na súde, ak jej to (zodpovednej osobe) aj neprejde, nebude to mať pre ňu citlivejšie následky. Táto stránka je však pri nedostatku o tvrdení predchádzajúcich výhradách spotrebiteľa adresovaných dodávateľovi, a pri jeho zastúpení advokátom, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade oslabená, nakoľko negatívny prístup zodpovednej osoby nevyhnutne oprávneným požiadavkám spotrebiteľa zastúpených advokátom, má svoj odraz aj v povinnosti nahradiť spotrebiteľovi jeho trovy právneho zastúpenia, a žiadne osobitné úsilie od spotrebiteľa spravidla nevyžaduje. Podľa názoru žalovaného súd prvej inštancie pochybil pri rozhodovaní o nároku žalobcu v aktívnej legitímácii na strane žalobcu, pasívnej legitímácii na strane žalovaného, ako aj vo výške priznaného finančného primeraného zadosťučinenia, pričom svoje rozhodnutie zákonom aj judikatúrou stanoveným spôsobom neodôvodnil, na základe čoho žalovaný odvolaciemu súdu navrhol okamžitú revíziu rozsudku v napadnutej časti. Nakoľko právne závery sú podľa názoru žalovaného neudržateľné. Navrhol napadnutý rozsudok preskúmať a v zmysle § 389 ods. 1 CSP zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo rozsudok zmeniť tak, že odvolací súd žalobu žalobcu zamietne. Zároveň si žalovaný uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní tak, ako budú dodatočne písomne vyčíslené, pričom súdny poplatok uhradí bezprostredne po výzve súdu.

13. Vyjadrenie zo strany žalobcu do spisu predložené nebolo.

14. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktorú mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 20.09.2023 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

15. V danom prípade odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že pôvodný rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým tiež žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol, a žalobcovi priznal náhradu trov konania proti žalovanému v plnom

rozsahu, pričom žalobca si uplatňoval primerané finančné zadostučinenie v sume 13.533,55 eur, bol zrušený v napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí zvyšku žaloby, a v rozsahu zrušenia vrátený súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd považoval vtedy odvolanie žalovaného za dôvodné, z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom a z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces vo vzťahu k žalovanému, teda vo veci už ide o druhé rozhodnutie súdu prvej inštancie.

16. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

17. Odvolací súd v odvolacom konaní tak posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (ku tomu pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

18. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite aj odôvodnil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že sa žalovaný s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia konajúceho súdu prvej inštancie a v podrobnostiach naň poukazuje.

19. Odvolací súd konštatuje, že žalovaný v podstate opakuje svoju prvoinštančnú argumentáciu a prezentuje posudzovaný súdny spor cez prizmu ním opakovane prezentovaného právneho názoru na vec. Polemizuje s jednotlivými citáciami uvedenými v odôvodnení napadnutého prvoinštančného rozhodnutia a v reakcii na ne vyvodzuje inú/odlišnú skutkovú a právnu súvislosť, na základe ktorej má za to, že žaloba je nedôvodná. Žalovaný v odvolacom konaní nevzniesol žiadne nové námietky, s ktorými by sa už nevyporiadal súd prvej inštancie a opätovné zdôvodnenie ich neopodstatnenosti pre rozhodnutie v tejto veci aj odvolacím súdom by bolo len opakovaním už vyčerpávajúceho zdôvodnenia poskytnutého sporovým stranám súdom prvej inštancie v odôvodnení napádaného rozhodnutia. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

20. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a v súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného sa potom odvolací súd uvádza už len nasledovné.

21. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

22. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a

osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

23. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

24. K námietke o nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného v súdnej veci odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 7Cdo/237/2021 z 30.03.2023: „(Aj) podľa názoru dovolacieho súdu ak si žalovaná v predchádzajúcom spore neúspešne uplatnila spotrebiteľskú pohľadávku proti žalobcovi (spotrebiteľovi), pričom dôvod jej neúspechu spočíval v nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie (iba) v dôsledku nedodržania zákonných podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách, potom nesie prípadnú zodpovednosť voči spotrebiteľovi v súvislosti s požadovaným finančným zadosťučinením v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. pôvodný veriteľ (banka), alebo ten, na koho bola spotrebiteľská pohľadávka postúpená.“

25. K námietke o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v súdnej veci odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 3Cdo/31/2020 z 25.05.2022: „Eurokonformným a k slabšej strane spotrebiteľského vzťahu náležite ústretovým sa preto javí len taký výklad úpravy urobenej aj predmetom sporu v prejednávanej veci, pri ktorom splnením podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, zakladajúcej právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie podľa čl. I § 3 ods. 5 vety tretej zákona, je vyslovenie sa súdom o porušení práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa (aj vo forme konštatovania porušenia len v odôvodnení rozhodnutia ako otázky predbežnej).“

26. K otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 7Cdo/92/2021 z 30.06.2022: „Pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinností v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého jednotlivého prípadu.“

27. Možno teda uzavrieť, že žalobca je v súdnej veci aktívne legitimovaný a žalovaný je pasívne legitimovaný, keďže podaním žaloby proti žalobcovi v pôvodnom konaní došlo k porušeniu práv a povinností ustanovených v osobitnom predpise. Žalovaný vyvolaním súdneho konania nie nevýznamnou mierou participoval na zásahu do práv žalobcu, ktoré pre neho skončilo neúspechom v dôsledku nerešpektovania kritérií postúpenia bankovej pohľadávky (§ 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách).

28. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že porušovateľ spotrebiteľských práv sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobcu bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Podanou žalobou vo veci sp.zn. 3Csp/89/2016 Okresného súdu Svidník sa žalobca (teraz žalovaný) domáhal zaplata sumy 13.533,55 eur s príslušenstvom od žalovaného (teraz žalobcu). Žalobca taktiež aj s prihladením na postoj žalovaného v

základom v konaní, v ktorom zotrval na dôvodnosti ním podanej žaloby, vyúsťujúceho až do podania odvolania v základom konaní, bol dlhodobo nedôvodné vystavený psychickému vypätiu a stavom právnej neistoty, a to až do doby právoplatného ukončenia konania vo veci samej pred odvolacím súdom. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, ako už bolo vyššie uvedené, predpis neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia, ktorého výšku v súdnej veci správne súd prvej inštancie určil svojou, v rozhodnutí jednoznačne dostatočne identifikovanou úvahou (bod 34. napadnutého rozhodnutia). Finančné zadosťučinenie v rozsahu ako ho priznal súd prvej inštancie zodpovedá podľa názoru odvolacieho súdu jednej zo všeobecných právnych zásad vlastných európskej právnej kultúre medzi ktoré patrí princíp primeranosti. Odvolacia námietka žalovaného preto nie je dôvodná.

29. Preto odvolací súd postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Z dôvodu, že správny je i výrok o trovách konania, pričom v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na správne odôvodnenie uvedené v rozsudku súdu prvej inštancie (bod 38.).

30. Na ďalšiu pre spor irelevantnú argumentáciu odvolateľa zachádzajúcu do nadbytočných podrobností nespôsobilú privodiť zmenu názoru odvolacieho súdu, nepovažoval odvolací súd za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

31. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

32. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).